

Odprtje razstav

MEJA JE DOKONČNA. PREKMURJE 1919–1924 in 150 LET PRVEGA PREKMURSKEGA ČASOPISA PRIJATEL

Kdaj: petek, 20. 3. 2026, ob 17.00
Kje: grad Grad na Goričkem

Vabimo vas na slovesno odprtje dveh razstav, ki osvetlujeta pomembna poglavja zgodovine Prekmurja – čas oblikovanja državne meje po prvi svetovni vojni ter 150-letnico prvega prekmurskega časopisa Prijatelj. Dogodek bo preplet zgodovine, literature in interpretacije dediščine, ki je zaznamovala kulturno identiteto našega prostora.

Pozdravili nas bodo Andrej Smodič, direktor Javnega zavoda Krajinski park Goričko, Branko Kerman, direktor Pomurskega muzeja Murska Sobota, in Štefan Kardoš, predsednik Slavističnega društva Prekmurja, Prlekije in Porabja. Sledilo bo predavanje Francija Justa o življenju in delu Imreja Agustiča, urednika časopisa Prijatelj. Program bo dopolnil recital Sloboščina, pravica, omika i poštenjé, v katerem nastopajo Katarina Balažic, Maja Hajdinjak, Zdenka Jelenovec, Franci Just in Štefan Kardoš. Razstavo bo predstavila njena avtorica in kustosinja Tadeja Andrejek.

INFORMACIJE O DOGODKU

T 02 551 88 64, **M** 031 354 149, **E** stanka.desnik@goricko.info

Prijatelj 1875-1924 150 let

IZZIDA PRVEGA PREKMURSKEGA ČASOPISA

Po vzpostavitvi dualizma in nastanku Avstro-Ogrske (1867) je na Madžarskem nastopilo obdobje gospodarske rasti in vosplošnega družbenega razvoja, ki tudi skrajnega zahodnega roba ogrskega dela monarhije, območja med Muro in Rabo, ni zaobšel. V pokrajini so se uveljavljali novi gospodarski, politični, socialni, izobraževalni in kulturni koncepti. V Murski Soboti, Lendavi, Beltincih in večjih vaseh je naraščalo število trgovin in obrtnih delavnic, nastajale so banke in hranilnice, širila se je državnost in lokalna uprava, ustanavljale nove šole, povečala se je ponudba javnih in zasebnih storitev. Kljub novostim in družbenemu prepihu pa je bilo večinsko prekmursko prebivalstvo na podeželju še zapredeno v tradicionalne in v političnem smislu konservativne družbene okvire. K družbenemu, kulturnemu in narodnostnemu prebujanju prekmurskih Slovencev je pomembno prispeval Imre Agustič s prvim prekmurskim časopisom *Prijatelj*, ki je izhajal od 15. septembra 1875 do 15. julija 1879.

